

Sygn. akt IV CSK 86/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku M. P.
przy uczestnictwie J. P.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 sierpnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Łomży
z dnia 2 października 2014 r., sygn. akt I Ca 125/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występującego w sprawie zagadnienia prawnego oraz wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, a także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, a nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie wniesionej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera takiej argumentacji, w odniesieniu do tej przesłanki.

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243).

Skarżący, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnił koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy uczestnik postępowania może żądać zwrotu nakładów, które poczynił z majątku osobistego na majątek wspólny stron w sytuacji gdy w akcie notarialnym zakupu nieruchomości złożyli byli małżonkowie nieprawdziwe oświadczenia, że nieruchomość zakupują z majątku wspólnego, którego mieć nie mogli, a pieniądze za jej zakup w sposób oczywisty pochodziły z majątku osobistego jednego z małżonków. W uzasadnieniu wniosku nie przedstawił jednak argumentacji prawnej, która mogłaby prowadzić do różnej odpowiedzi na to pytanie. Poza tym w jego treści zostały wskazane fakty, odbiegające od wiążących Sąd Najwyższy ustaleń (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Sądy *meriti* przyjęły bowiem, że w akcie notarialnym z dnia 20 kwietnia 1999 r. zainteresowani złożyli nie fikcyjne, lecz rzeczywiste oświadczenia woli o pochodzeniu środków z majątku wspólnego.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej możemy mówić wtedy, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają jej uwzględnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK

216/07, niepubl.) Innymi słowy przesłanka ta występuje, gdy sprawie dopuszczono się takiego naruszenia prawa, które jest widoczne „na pierwszy rzut oka” i nie nasuwa wątpliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2007 r., III CSK 219/07, niepubl.). Skarżąca powołując się na tę przesłankę ma obowiązek przedstawienia, na jakiej podstawie swoje twierdzenia opiera i które z przepisów zostały naruszone w oczywisty sposób. Konieczne jest zatem przedstawienie takich zarzutów, które wskazują na kwalifikowane naruszenie przez sąd zasad orzekania w demokratycznym państwie prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2009 r., I CSK 126/09, niepubl.). Skarga kasacyjna takiej argumentacji nie zawiera.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).